

Stan wykorzystania placówek oświatowo-wychowawczych na działalność pozalekcyjną i pozaszkolną.

Można obecnie uznać, że art. 42 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta nauczyciela nakładający na nauczycieli obowiązek prowadzenia dodatkowych zajęć w wymiarze dwóch godzin tygodniowo nauczyciele szkół podstawowych i gimnazjów oraz jednej godziny nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych, rozliczanych semestralnie, w zasadzie rozwiązał problem braku zajęć pozalekcyjnych spowodowany ograniczeniami budżetowymi. Wprawdzie w pierwszej kolejności godziny te, zwane "karcianymi", przeznaczane są, w pierwszej kolejności, na zajęcia z uczniami o zwiększonych potrzebach edukacyjnych (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno – kompensacyjne i inne), zawsze jednak pozostaje pewna pula godzin, którą dyrektor może przeznaczyć na zajęcia pozalekcyjne. Stąd, nie zdarza się, aby organ prowadzący przydzielał płatne godziny na dodatkowe zajęcia pozalekcyjne typu koła zainteresowań, chociaż są dyrektorzy, którzy o nie występują.

Zajęcia pozalekcyjne to zajęcia organizowane przez szkołę, prowadzone przez nauczycieli tej szkoły i dla jej uczniów.

Pod względem celu dzielą się na dwie formy:

- 1) koła przedmiotowe takie jak językowe, informatyczne, historyczne, matematyczne, polonistyczne i inne.
- 2) koła zainteresowań - nazwa umowna, ponieważ oprócz kół są tu również zespoły, drużyny, kluby i grupy; działają w zasadzie w trzech obszarach – nauka, sztuka i sport.

Szczególnie jeśli chodzi o koła zainteresowań cechuje je duża różnorodność, zależna od możliwości kadrowych i materialno – technicznych szkół, zainteresowania uczniów.

Poniżej wykaz rodzajów zajęć pozalekcyjnych jednej z większych szkół:

Koła przedmiotowe:

- 1) historyczne
- 2) języka polskiego
- 3) geograficzne
- 4) fizyczne
- 5) chemiczne
- 6) biologiczne
- 7) informatyczne
- 8) matematyczne
- 9) języka angielskiego
- 10) języka niemieckiego
- 11) języka rosyjskiego
- 12) języka francuskiego

Koła zainteresowań, grupy, zespoły:

- 1) taneczne
- 2) muzyczne
- 3) plastyczne
- 4) teatralne
- 5) recytatorskie

- 6) przedsiębiorczości
- 7) samorządności
- 8) wokalne
- 9) wolontariat
- 10) krąg biblijny
- 11) koło biblioteczne
- 12) Klub Europejski,
- 13) Klub Przyjaciół Zwierząt,
- 14) Klub Pierwszej Pomocy,
- 15) zajęcia wyrównawcze.

Szkoły nie prowadzą zajęć pozaszkolnych rozumianych jako organizowane również dla uczniów innych szkół. Tego rodzaju zajęcia prowadzone są przez wyspecjalizowaną jednostkę oświatową tj. Młodzieżowy Dom Kultury, który realizuje swoje zadanie nie tylko w swojej siedzibie w budynku na Osiedlu Stałym, ale również w części szkół położonych w różnych dzielnicach miasta. Pewnym wyjątkiem jest Szkoła Podstawowa nr 16, która od wielu lat prowadzi zajęcia z uczniami - pacjentami dwóch oddziałów Szpitala Wielospecjalistycznego w Jaworznie, które skupiają uczniów z różnych szkół.

Część dyrektorów szkół definiuje jako zajęcia pozaszkolne, zajęcia organizowane w ich szkołach przez podmioty zewnętrzne. Głównie zwracają uwagę na zajęcia przeznaczone dla uczniów, w których uczestniczą również ich uczniowie. Przykładem są treningi piłkarskie Jaworznickiego Stowarzyszenia Piłkarskiego "Szczakowianka" w Zespole Szkół nr 3 w Szczakowie czy sekcje sportowe Miejskiego Centrum Kultury i Sportu. Oprócz takich podmiotów jak wyżej wymienione prowadzące zajęcia nieodpłatnie, działają także w obiektach szkolnych firmy pobierające od uczestników opłaty.

Obiekty szkolne, zwłaszcza sale gimnastyczne wykorzystywane są także, na zasadzie wynajmu, przez różne instytucje czy organizacje pozaoświatowe na zajęcia dla dorosłych. Przykładem jest hala sportowa przy Gimnazjum nr 8 w Jaworznie – Jeleniu.

Jaworzno, 13 czerwca 2013 r.